

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франака у азату, на по године 10 франака у азату.
Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом, само у неопредмелној администрацији „Глас Црногораца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељу Рамадановићу, К. Ц. агенту у Утор.

Допише се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за прва пут, а за сваки даљи пут по 2 пара.

Власник: Државна Штампарија

Изази суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Одобрени смо и одобравамо ријешење Народне Скупштине, сазване у редован сазив за 18. новембар 1909. год., од 20. јануара ове године, које гласи:

„Да се четворици синова покојног Богдана М. Гардашевића изда једном за свагда помоћ од (2800) двије хиљаде и осам стотина перпера“.

Заступник Нашег Министра Унутрашњих Дјела, Председник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Иностранних Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.
Цетиње, 12. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат:
Чувар државног печата,
Заступник Министра Правде,
Министар Просвјете и Цркв. Послова,
П. Вучковић с. р.

Заступник Министра Унутрашњих Дјела,
Председник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Одобрени смо и одобравамо ријешење Народне Скупштине, сазване у редован сазив за 18. новембар 1909. год., од 20. јануара 1910. године, које гласи:

„Да се удовици покојног капетана А. Трцете, поред одређене пензије, издаје стална годишња помоћ од (200) двије стотине перпера, до пунољетства његовог најмлађег дјетета“.

Заступник Нашег Министра Унутрашњих Дјела, Председник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Унутрашњих Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.
Цетиње, 12. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат:
Чувар државног печата,
Заступник Министра Правде,
Министар Просвјете и Цркв. Послова,
П. Вучковић с. р.

Заступник Министра Унутрашњих Дјела,
Председник Министарског Савјета,
Министар Иностранних Дјела,
Д-р Л. Томановић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

Одобрени смо и одобравамо ријешење Народне Скупштине сазване у редован сазив за 1909. годину, које гласи:

„Да се удовицама покојних командира: Рада Микића и Пусја Самарџића издаје годишња доживотна помоћ по перпера 200 — двије стотине —, а бившем под-официру Милинку Вуисићу до његовог оздрављења годишње по перпера, 200 — двије стотине.“

Наш Министар Војни и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.
Цетиње, 5. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат:
Чувар државног печата,
Заступник Министра Правде,
Министар Просвјете и Цркв. Послова,
П. Вучковић с. р.

Министар Војни, Генерал-ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Правде, Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова, а по саслушању Нашег Министарског Савјета ријешили смо и рјешавамо:

да се Милош Р. Марковић, врш. дужн. члана Великог Суда, стави на расположење Књ. Владе.

Заступник Нашег Министра Правде, Наш Министар Просвјете и Црквенијех Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Правде,
Министар Просвјете и Цркв. Послова,
П. Вучковић с. р.

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Правде, Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова постављамо:

Петра Пламенаца, досадашњег секретара Државног Савјета, за вршиоца дужности члана Великог Суда с годишњом систематском платом од 3000 перпера.

Заступник Нашег Министра Правде, Наш Министар Просвјете и Црквенијех Послова нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Правде,
Министар Просвјете и Цркв. Послова,
П. Вучковић с. р.

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Правде, Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова постављамо:

Неђељка Вучића, досадашњег племенског капетана и Марка Слијенчевића за чланове општинског суда у Никшићу с годишњом платом од 1440 перпера.

Заступник Нашег Министра Правде, Наш Министар Просвјете и Црквенијех Послова нека изврши овај указ.
Цетиње, 13. марта 1910.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Правде,
Министар Просвјете и Цркв. Послова,
П. Вучковић с. р.

МИ
НИКОЛА Iпо милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, по саслушању Нашег Министарског Савјета, а на основу члана 49. закона о државном буџету, ријешили смо и рјешавамо:

Одобрава се Министру Финансија и Грађевина, да може из буџетске партије број 189. буџета за 1909. год. — кредит за недовољно предвиђене расходе — издати Министру Иностранних Дјела Перпера 431.35 (четири стотине тридесет једну и 35/100), ради повећања кредита у партији број 76. — за повратак у домовину сиромашних поданика — буџета за 1909. годину.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.
Цетиње, 12. марта 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

РАСПИС

свим државним надлештвима

Поводом једног случаја протурања лажног сребрног новца од по Перпера (1) један, нашао сам за умјесно упозорити сва државна надлештва, која примају и издају новац за рачун државни на то, да обрате строгу пажњу на оне,

који лажне новце протурају и да сваки покушај протурања доставе одмах надлежној власти, а дотично лице, код кога се лажни новац нађе, записнички преслушају од куда му је исти.

Лажни комади разликују се од правих у том, што им је боја много тамнија — тамно сива, — тежине су много мање, што је врло лако примјетљиво, отисци пак руне, вијенца и натписа доста су нејасни и слабо отштрни. Бачен на даску или плочу даје потмуо звек, који је савим другачији него код правог новца. Сем тога, да се лако распознају и по томе, што се на ивици да лако засјећи, што код правог сребрног новца није случај.

Цетиње, 8. марта 1910. год.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дvorsке и дипломатске вијести.

Поводом смрти Арцибискупа Милиновића измијењене су између Њ. Кр. В. Књаза Господара и Његове Светости Папе Пија X. ове депеше:

A Sa Sainteté Pie X.

ROME

J'ai le profond regret d'annoncer à Votre Sainteté le décès de Son Eminence le très digne et très vénéré Archevêque d'Antivari et Primat Serbe Monseigneur Milinovich.

Sa mort afflige profondément mes sujets catholiques et moi je deplore en sa personne un haut et saint fonctionnaire, qui a rendu à mon pays des services marquants et qui a dignement représenté son Eglise au Monténégro.

NICOLAS

Његовој Светости Пију X.

RIM

Дубоко ожалошћен јављам Вашој Светости смрт Његове Преузвишености много достојног и много поштованог Барског Арцибискупа и Примаса Српског Пресвијетлог Милиновића.

Његова смрт дубоко је ожалостила Моје католичке поданике, а ја у његовој особи жалим високог светог службеника, који је Мојој земљи велике услуге учинио и који је достојно представљао Своју Цркву у Црној Гори.

НИКОЛА

S. A. R. PRINCIPE

Nicolas di Montenegro

CETTIGNE

Profondamente addolorato per infuusta notizia morte compianto Arcivescovo Milinovich, al quale Vostra Altezza Reale rende nobilissimo attestato di speciale considerazione e di stima, ringrazio della Sua cortese comunicazione e di cuore mi associo grave lutto attuale da tutti condiviso, e che specialmente affligge Suoi sudditi cattolici.

PIUS PAPA

Њ. КР. В. КЊАЗУ

Николи од Црне Горе

ЦЕТИЊЕ

Дубоко ожалошћен тужном вијешћу о смрти непрежаљеног Арцибискупа Милиновића, којем Ваше Краљ. Височанство племенито даје

свједочанство особитог уважења и поштовања, захваљујем на љубазном саопштењу и од срца учествујем у заједнички подијеленој великој жалости, а која нарочито потреса ваше католичке поданике.

ПАПА ПИЈЕ

— Г. Тодор Петковић, олд. посланик Краљевине Србије, отпутовао је у прошли понедељак у Дубровник на кратко одсуство.

— Г. Бомон, отправник послова Велике Британије, отпутовао је на одсуство.

Арцибискуп Шимун Милиновић
Примас Српски

Старославна Барска Арцибискупска Столица осироћела је: Арцибискуп Милиновић, у дубокој старости, последице подуже тихе болијести, коју смо пратили наизмјенице стрепњом и надом, последице поноћи између сриједи и четвртка, предао је Богу своју племениту душу.

Син сродне нам Далмације, Арцибискуп Милиновић налазио се у Црној Гори као да је у њој рођен био. Његова оданост Господару и свему нашем Владалачком Дому, и његова љубав према Црној Гори нијесу ничијом уступале. Врлине његова ума и срца улијевале су дубоко поштовање свакоме без разлике вјере.

Тако се у пуној мјери обистинио добар глас, који је отворио пут преко Цетиња на Арцибискупску Столицу једном скромном фратру Фрањевачког Манастира у Сињу, који је глас био стекао искључиво као добар професор славистике у гимназији истог манастира. То је био срећан избор Његовог Краљевског Височанства Господара, јер је Арцибискуп Милиновић својим наследницима оставио добар примјер, како може један католички Првосвештеник у једној по преваходству православној држави вршити свој свети позив на задовољство и римске Свете Столице и земаљског Престола. А оставио је и један благотворни доказ, како ишчезава и она несхватљива разлика између Срба и Хрвата, када се они узајамно поштују и потпомажу.

У Барској Арцибискупији није нашао земаљскога блага, али је нашао достојанство, највише у католичкој црквеној јерархији, установљено при крају IX вијека, а то је достојанство Дукљанске Арцибискупије над дванаест бискупија, које достојанство Фарлати по попу Дукљанину називље „Првенствена Столица и врхунац највише части (fastigium) Краљевине Србије као и српске цркве.“

Када се подигла прва српска независна држава у Зети, баш у доба првог пламена црквеног раздора између Рима и Цариграда, у пространом Христјанству нијесу се могле још осјетити посљедице тога раздора, те за вријеме зетског Господара Михаила Војиславића, Барска бискупија подиже се на Арцибискупију са митрополитском влашћу Дукљанске столице над бискупијама по свим српским земљама.

И за вријеме зетскога жупана Вукана, другог сина Немањина, толико се био подигао углед Барске Арцибискупије, да се тада у Бару држао и један црквени сабор; али оснивањем светосавских епископија Немањини са својом државом осталоше при Цариградској Патријаршији, а под Барском Арцибискупијом осталоше само арбанашке бискупије.

Од кад Млетачка република за влада Баром, Рим стално назива Барског Арцибискупа и Примасом католичке српске цркве, и они су се тако вазда потписивали.

У најновије доба, г. 1870. на Ватиканском сабору, ово достојанство Барске Арцибискупије, које је по престанку млетачке власти носио Скадарски Арцибискуп, баш његовом иницијативом било је најсвечаније признато и потврђено.

Мало иза тога, кад је црногорско оружје под личном заповједи Н. Краљ. В. Господара, ослободио српско приморје, Барска Арцибискупија, последије толико вјекова, опет се подигла у српској држави, и Арцибискуп Милиновић појави се у њој као Српски Примас, чија више изложена права допринијеше у ово доба националних тежња, да је та његова појава у раскомаданоме српском народу била најсимпатичније дочекана.

И тако у Црној Гори, чији је митроносни Господар давно прогласио: „Брат је мио које вјере био“, коју је спасоносну мисао наш Узвишени Господар и словом и дјелом вазда ширио, Арцибискуп Милиновић оставља најљепшу трајну успомену Примаса totius regni Serbliae.

Сахрана смртних остатака Примаса Српског извршиће се у уторник у Бару на свечан начин. Његово Краљевско Височанство Књаза Господара заступаће на спроводу Његово Краљевско Височанство Књаз Нашљедник, Књажевску Владу предсједник Министарског Савјета г. Д-р Л. Томановић и министар просвјете и цркв. послова г. П. Вучковић, а Црногорску Митрополију Епископ Ранко Захумски Господин Кирил.

Споразум између Русије и Аустрије

Преговори вођени у потоње доба између Петрограда и Беча, завршени су ових дана. Пошто се измијењеном мишљењу показало, да на земљишту балканских послова постоји између Русије и Аустрије потпуни споразум у политичким начелима, успостављени су поново нормални дипломатски односи између обе владе. Царско-руска влада из-

вијестила је о овоме остале владе својим меморандумом од 7. марта, уз који је приложено 7 докумената, и то: 1) депеша министра Извозскога руском отправнику послова у Бечу од 1. јануара о. г. односно успостављања дипломатских односа; 2) депеша министра Извозскога о усменом одговору грофа Ерентала, саопштеном преко посланика грофа Берхтолда; 3) предлог Русије, који иде за тим, да се одржи status quo на Балкану, да се призна и одржи нов режим у Турској и да се одржи независност и мирни развој малих балканских држава; 4) мишљење бечког кабинета о томе; 5) руски предлог, да се то саопшти свима великим силама; 6) изјава Аустро-Угарске, да није потребно да се то свечано обнародује, и 7) руско објављење цијеле ове преписке.

Бечка влада издала је о том споразуму ово саопштење:

„Имали смо поново прилике, да се бавимо преговорима, који су се водили између Аустро-Угарске и Русије, те смо скоро јавили, да ти преговори теку повољно. Али смо и принуђени, да упозоримо на то, да многе вјести у штампи о појединостима ове дипломатске вјести не могу бити аутентичне.

У том правцу мора се особито истаћи, да није никада ни са аустро-угарске ни са руске стране постојала намјера, да се склопи какав формални споразум.

Предмет и сврху преговора, сачињавало је искључиво питање о успостављању нормалних дипломатских односа између обе државе, којима би се омогућило, да се у свако вријеме наставе пријатељски преговори.

Сретни смо, што можемо саопштити, да је жељена сврха потпуно постигнута, те је с обе стране са задовољством констатовано успостављање нормалних односа. Овај радостан исход преговора, којим Аустро-Угарска ступа према Русији у једнако поверљиве односе, као и према осталим силама, без сумње ће помиљиво утицати на Балкан, гдје све силе желе, да одрже status quo.

Бечки кабинет нема повода, да саопшти што год великим силама о преговорима, који су се водили између Беча и Петрограда. Пошто су позната начела аустро-угарске политике на Балкану остала непромјењена, нема никаквог новог факта, који би могао оправдати какво ново саопштење.

Књижевност, умјетност, просвјета

Југословенски енциклопедијски рјечник Познати родољуб генерал Марко пил. Црљен даровао је Југословенској академији у Загребу 20.000 круна, да се оснује заклада под његовим именом па да се изда што прије један велики енциклопедијски рјечник. У својој закланици каже родољубиви генерал: „За то велико народно дјело био би као предуслов потребан један од свих наших стручњака обрађени југословенски енциклопедијски рјечник, који би стајао на висини данашње знаности, а приказао би прошлост и садашњост земља, и којима станују Хрвати и Срби, Словени и Бугари. Уз то би се могле учинити и друге претходне радње за општо енциклопедијски рјечник. У то име дозвољавам, да се потроши цијела ова

по мени дарована сума али под условом да последије сав приход од ових књига мојој, заклади припада.“

Југославенска се академија — како је извијестио на потоњој свечаној сједници предсједник Таде Смичиклас — прихватила одмах озбиљно посла, те је већ десеторици научењака повјерено, да изврше претходне радње. Одазваше се и други југословенски научни заводи и научењаци. Српска Кр. Академија Наука у Биограду прихватила овај веома корисни предлог и послала у Загреб академика Д-ра Јована Цвијића, да се подробно споразумије с Југославенском академијом. За Матицу Словенску одазвао се Д-р Илешић из Љубљане. Из Бугарске се јавише познати научењаци Д-р К. Јиречек и Д-р Јуринић, професори на тамошњем универзитету.

Енциклопедија ће најприје обухватити племена југословенска, која нијесу никада била једно државно тијело. Она имаде изградити и племенске спорове; све спорне зајевине историјске и етнографске међу јужним Словенима неће бити прегутане, али и различита мишљења биће поштено изнесена. Строга критика науке нека одлучи, будућност нека изгледа.

Мисао народнога јединства биће јасно изражена већ и тиме, што ће бити цијело дјело написано фонетичким правописом, а језик тако јединствен и једноличан, да ће се цијело дјело моћи од ријечи до ријечи штампати латиницом и ћирилицом.

Ово ће све пак бити добра и систематска спрема за општи енциклопедијски рјечник, који ће онда моћи без прекида за неколико година излазити.

Доситијева гимназија. У славу стогодишњице смрти Доситеја Обрадовића прва биоградска гимназија у будуће ће се звати Доситијева гимназија.

Теслин проналазак. Американец Едисон пронашао је електрично освјетљење са жицама, Талијан Марconi телеграф без жица, а Србин Тесла у најновије доба електрично освјетљење без жица. Овај проналазак електротехничара Тесле епохалношћу и значајем наткривљује оба поменути проналазак. На електрично освјетљење по новом, Теслином начину, употребити се електрина из ваздуха. Свјетилке ће бити велике стаклене лопте, које ће на далеко разасинати увијек једнаку свјетлост. Свјетлост ће бити блиједа и слабија од сунчане свјетлости, налик на поларну свјетлост. За сад мисли Тесла да по свом начину освијетли Њујоршко пристаниште у простору од 200 енглеских миља, пошто најприје добијеза то допуштење од њујоршке државне власти. Тесла се нада, да ће свој проналазак за кратко вријеме моћи толико усавршити, да више неће бити мрачних ноћи. Дакле би имали „бијеле ноћи“.

Потомак Вука Караџића. Након дугога потраживања пронађоше задњег потомка Вука Караџића. Зове се Миле Вукомановић, а по занимању је железнички радник. Држава ће му исплатити 20.000 динара, као заоставшину кћери Вукове, јер је тако било одређено у своје вријеме.

Вуков пријевод Новог Завјета. „Како је Вук преводио са црквено-словенскога сложене ријечи у Новом Завјету“ гласи наслов темељитој студији, коју је написао одлични српски филолог старина Јован Живановић. Та је студија угледала

свијета у лањском течају „Богословскога Гласника“, а одатле је прештампана у засебну књигу. У уводу наводи Живановић, како је Вук, преводио Нови Завјет, врло ријетко могао употребити сложену ријеч него је волио употребити и читаву реченицу мјесто сложене ријечи, не би ли одржао чистоту српског језика. Износи за тим мјеста из евангелиста, из апостолских дјела и из Јованова Откривења, па или одобрава или осуђује сложене ријечи у њима. Н. пр. за ријеч: *лице-мјер*, коју је Вук задржао — а задржао је и Даничић у пријеводу Старог Завјета — вели Живановић, да је не би примио у књижевни српски језик, јер се њен први дио противи српским сложевним ријечима, а за други се дио не зна шта значи. Ријеч: *јрвосвештеник* није Вук хтио да задржи, него је рекао: *главар свештенички*, а Живановић доказује јасно, да је *јрвосвештеник* сасвим добро сложену ријеч. Анализи сложене ријечи у Вукову пријеводу Новог Завјета додао је Живановић законе о сложеним ријечима, поткрививши их примјерима из старословенског и српског језика Ова Живановићева расправа, као и сви његови радови, написана је и јасно и разумљиво те се може читати као најлакша лектира.

„Споменак“. Од овог ваљаног дјечијег листа, који излази у мјесечним свескама већ седамнаест година, изашао је ових дана број 3. за март о. г. са одабраном и поучном садржином, која потпуно одговара циљу коме је лист намињен. Препоручујемо најтоплије нашим учитељима, да настану да се међу ученицима основних школа рашири што више овај лист, а годишња му је цијена за Црну Гору само 2½ перпера. Претплата се шаље: Ivanu Martinoviću, uredniku, Panceva (Ugarska.)

Историја Српског Народа. Г. Ст. Станковић, професор универзитета у Биограду, излао је овај књижевни оглас:

„Прво издање моје историје Српског Народа штампано је само у онолико примјерака, колико се претплатника било јавило. С тога су многи остали без те књиге. Како је осим тога сва пошиљка за Аустро-Угарску (преко 2000 примјерака) уништена, осјетила се брзо потреба за новим издањем.

С тога сам се ријешо да приредим друго издање. Ово издање биће у многоме погледу исправљено, допуњено и прерађено; у њему ће бити описани догађаји све до наших дана (фебруар 1910); у њему ће бити додан преглед важнијих извора и важнијих дјела за сваки период српске прошлости. Осим тога биће у књизи преко 20 карата разних српских држава.

Књига ће имати преко 25 штампаних табака, а биће готова до краја марта ове године. Претплату треба послати или број претплатника јавити најдаље до 1. априла.

Цијена је књизи у претплати 5 динара. Скупљачи добијају на сваки 8 скупљених књига по један примјерак или новац за њега.“

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Наименовање. Г. Вуко Вулетић, предсједник управног одбора Црногорске Банке, наименован је за кр. белгијског почасног вицеконсула на Цетињу. Г. Вулетићу издаг је дотични Књажевски ехекуатур.

Земљиште Улцињског округа изузев самог поља јако добро љуби лозу, али је већином необрађено; а кад би се прилично обрадило — могло би подмирити скоро сву домаћу потрошњу данашњег црногорског становништва. Примјера ради навешћу само једног виноградара, чији главни виноград на 7 рала земље има 10.000 коријена лозе — и може да роди 80 барела вина уз обичну количину ракије. Ја мислим, да би се поједини власници, који би имао толико имања свога — могао убројити међу добростојне сељацима с обзиром на наше прилике. Ко је Улцињ гледао, може себи представити, колико би се сличних власника могло тамо смјестити? — Без сваке сумње, много.

Да се не би пребацило да нема сваки новац, да подигне виноград готовим капиталом, — то ево природне могућности — што природом, у својој заради — може толико винограда један добар привредник подићи за пет до шест година. А необрађено земљиште врло се цијене досле може купити. У прилогу потврде наведеног поп Ј. Вујановић, власник поменутог винограда од 10.000 коријена лоза рече ми, да толико винограда један привредник може и узгредно поред другог и уобичајеног годишњег рада урадити за шест до седам година.

Барски округ, нарочито Мркојевићи и Зајево без поља, такође љуби винову лозу. У опште приморско земљиште као год што љуби лозу, необично добро љуби и маслину и многе друге воћке. Значи, да у необрађеном земљишту леже законана још многа природна блага.

ЛИСТАК

Савремене слике из привреде

пише: АНДРИЈА К. ВУКАЋ — народни учитељ

(Наставак)

Врсте лоза већином су различите, јер није свуда једнако заступљена „кратошија“ и „вранац“ особито црне врсте лоза, које дају сасвим добру боју вина. Имао сам прилике увјерити се, да грождје од поменутих врста лоза посебно даје чак и с једног те истог земљишта сасвим бољу врсту вина него наше обичне црне лозе. У Црмници су „кратошија“ и „вранац“ добро заступљене.

Узмимо примјера ради Црмничко и Берско вино, од којих је прво црње и много боље на гласу, дочим је друго више блиједо, али алкохола више има, јер га нијачи прије осјете него Црмничко. Улцињско вино поред добре боје још је и много густо, те мислим, до је понајбоље наше вино.

Поред врста лоза, зависи од самог климата и цвјетање лоза премда разлика у времену није велика између појединих поменутих крајева, највише од 1 до 8 дана. Ни поменути ако и мала разлика у цвјетању не може се приписати искључиво климату као год ни каквоћи земљишта толико, колико посебним сортама лоза, од којих без сваке сумње много зависи цвјетање.

У вези с цвјетањем је и сазријевање и берба грождја, што се тиче времена код једне те исте врсте лоза. Наравно, и

укус као и боја вина у многоме зависи од сорте лоза.

Утврђена је околност, да грождје у једном истом винограду не сазријева подједнако, већ неко раније а неко позније. Ово се дешава тим више у оним виноградима, гдје има заступљено старих и младих, као и посебних сорста лоза. Поводом наведеног приберби не само што се грождје пробира, већ се сортира у разне врсте: посебно зрело и чисто, посебно незрело и сухо, а по страни бијело и сијеро. Поред изложеног треба гледати и на укус грождја с обзиром на врсте лоза, како би се лакше вино класифицирало. *Ово се ради само онда, ако има изгледа, да ће се исплатити тај квалитет вина, да се тиме не само подмире трошкови око одвајања и подбирања, већ треба узети у обзир и то, што остала количина вина губи од цијене, у колико би се мијешањем бољег с грђим добило, јер се вино и одвојено и касније може мијешати према укусу потрошача и рачуну купца, било за домаћу било за страну потрошњу.*

Једна од важних радња винара — то је изједначавање вина. Уједињавање малих количина вина врло је корисно због тога, што се тиме добијају веће количине пријатнијег и укуснијег вина из разних положаја и од разних врста домаћина, као и од разних година, које свако од себе не би задовољавало потрошаче.

Мијешање вина има за циљ:

- 1) да се добије вино подједнаког укуса и цијене;
- 2) да се ублажи вино с повише киселине;

„Бранко“. — Пишу нам из Подгорице: Уочи поклада, 27. фебруара о. г., привачко друштво „Бранко“ дало је забаву у просторијама оvd. основне школе, гдје је сад привремено гимназија. Представљао се је „Јазавац пред судом“, шаљива игра у 1 чину, од П. Кочића, који су друштвени дилетанти вјешто одиграли. Забава је била сасвим добро посјећена и веома анимирана. Послије забавног дијела настала је играња народних кола, која је трајала до касно. Приход од забаве био је приличан, те су поред улазница дали добровољне прилоге, у корист друштва, г. г.: С. Марковић, председник општине, М. Кривокапић, Ј. Спасојевић и Ф. С. Пејовић по 5 перп.; Ђ. Шпадијер, школ надзорник и Ш. Ђанић, по 4 перп.; И. Калуђеровић, обл. економ, П. Богичевић, Р. Рунић и представник друштва „Сингер“ по 2 перп.; Р. Тупоњанин 1:40 перп. и М. Јовановић, управ. основне школе 1 перп.

За друштвене добротворе уписали су се ове године: г. г. кап. Крсто Јашиновић себе и своју шћер Јефгалију, П. Вучинић, Ал. Милић, оф. Н. Бољевић, Малам Миљунковић, Павле А. Гвозденовић, Нешо Шћеповић, Стев. К. Павићевић, К. Ненезић, општ. судија, Раде М. Ивановић, бат. барјактар, а браћа Сава, Мијат и Косто Радуловићи уписали су своје пок. родитеље.

Као што се види, друштво наилази на лијепу помоћ са стране грађана, али и оно је преглио да се што боље усаврши, те се носи мишљу, да ове године испуни ранију своју жељу, то јест да набави друштвену заставу, као један видљив свој знак приликом разних светковина, које се спремају у овој јубиларној години.

Грозан случај. У прошлу суботу, 6. о. мј., на пола уре по подне неки Бошко Бајчета из Жабљака, убио је у Никшићу из револвера на мртво Ђура Ристова Павловића, онд. цревљара у Ђуровој радионици, и тешко ранио Крста, брата Ђурова, а за тим сам себе убио из револвера у чело и на мјесту остао мртав. Обласни Суд у Никшићу одмах је послао свога изасланика са љекарском на лице мјеста. Поведено ишљећење са тешко рањеним Крстом и са два радника, Милорадом Поповићем и Јованом Милетићем, који су били у радионици кад се ово убиство догодило, дало је ове резултате:

Бошко Бајчета дошао је онога дана, кад се убиство догодило — са оцем Ђуровим, Ристом Павловићем, око 11 сати у Ђурову радионицу, гдје су заједно сјеђели и пили ракију. Пред само подне Ристо је пошао у пјачу, да нешто купи и понесе кући. Затим је и Бошко изишао па се на подне опет вратио у Ђурову радионицу, сио и без да је ништа проговорио, најприје је гађао Крста Ристова и ранио га, па онда Ђура у главу, а за тим сам себе у чело, те Ђуро и он оставаше на мјесту мртви. У Бошковом револверу нађена су још три пуна фишека, а три је био испалио, док погинули Ђуро, ни рањени Крсто, као ни поменута два радника нијесу имали револвере.

Бошко Бајчета родом је из Пљеваља и доселио се прије осам година са женом Настом у Никшић и занимао се цревљарском радњом све до Митровадне прошле године, када се је из Ник-

шића преселио на Жабљак. У јануару ове године пошла му је жена у род у Пљевља, те при повратку из рода кад се је превозила на Плути на Левер Тари, сама је с Плути скочила у воду и утопила се 2. фебруара о. г.

Код Бошка Бајчета био је у служби у Никшићу као цревљарски радник погинули Ђуро Павловић пола године, све док се Бајчета преселио на Жабљак, Бошко је дошао у Никшићу 23. пр. мј. и непрестано је сваки дан по неколико пута дневно долазио у радњу Ђурову и задржавао се у њој. Ни Ђуро, ни Крсто, ни њихов отац Ристо нијесу могли ништа примјетити на Бошку, да мисли какво зло учинити. Но како је исказао Лука Јовићевић, фабрикант у војној радионици, Бошко је доносио њему свој револвер на поправку, и пошто га је овај поправио питао га је Бошко, је ли револвер добар и сигуран, што му је Лука потврдио и за већу сигурност на молбу Бошково испалио из њега два фишека без зрна. Према овоме и Бошковом непрестаном уласку у Ђурову радионицу изгледа, да је Бошко био намјеран убити Ђура и брата му Крста, и то због љубоморе на Ђура односно утоњене му жене, а и сами Крсто на преслушању казао је, да их је због жене побио, а тако исто и сам себе. У потврду овога нађено је при прегледу мртвог тијела Бошкова између осталог и једно затворено писмо, у коме Бошко пише, да ће убити онога, ко је крив смрти његове жене, али не наводи никаквих подробности о томе, а у другом свом писму изјављује пошљедњу жељу, како ће се сахранити.

И тешко рањени Крсто умро је сјутрадан, те су оба брата заједно сахрањена у прошли понедјељак и јутра.

Ред и мир у Никшићу није ушљед овог грзног случаја ни за час био поремећен

ТЕЛЕГРАМИ

Краљ Петар у Петрограду

Биоград, 7. марта. Краљ, у пратњи министара Миловановића и Пашећа отпутовао је у Петроград.

Краља су на станици поздравили сви министри, чланови дипломатског кора, народни посланици и многобројно грађанство. У часу, кад се жељезнички воз кренуо, краљ је испраћен бурним клицањем „Живио“, а са града испављен је 21 топовски метак. Краљевску власт вршиће, до краљева повратка, престолонаследник краљевић Александар; министра-предсједника заступаће министар финансија Стојан Протић, а министра Миловановића министар просвјете Јован Жујовић.

Цариград, 8. марта. Листови јављају, да ће двије крстарице и једна контра-торпедњача отпутовати пут Одесе, да поздраве краља од Србије.

Петроград, 10. марта. Краљ Петар стигао је јуче по подне у Цар-

ско Село, поздрављен на станици од цара, великих књажева и министра Извољског. Састанак је био веома срдачан. Цар и краљ одвезу се на колима у Александров дворца, гдје је краљ учинио посјету царици, а за тим је цар испратио краља у Велики Двор, гдје је краљ одсио.

Петроград, 10. марта. За вријеме свечаног обједна у Царском Селу, у част краља Петра, цар Никола подигао је на руском језику ову здравицу:

„Са задовољством поздрављам Ваше Величанство искреном добродошлицом приликом Вашег доласка у Русију. Тијесне везе, које везују наша два сродна народа, више пута су се испољавале у току славне историје Србије. Долазак В. Величанства нова је потврда чврстих пријатељских односа, који постоје између Русије и Србије. Ови односи, допринијеће без сумње учвршћењу оштега мира и реда, тако потребног за мирни развитак Краљевине Србије посред осталих независних држава Балканског Полуострва.

Из дубине срца, изјављујем најискреније жеље за срећу Ваше земље и њено напредовање.

Пијем за здравље Вашег Величанства, српског престолонаследника краљевића Александра и цијелог Краљевског Дома“.

Краљ Петар захвалио је цару овом здравицом на српском језику:

„Ваше Царско Величанство,

Из дна душе захваљујем Вашем Величанству за срдачан и сјајан дочек, који сам нашао у братској Русији. Овај дочек је нов, драгоцен доказ за срдачне и тијесне везе између моћне словенске Русије и моје отаџбине, као и Вашег вјерног и трајног пријатељства, чија је успомена очувана у славним и тешким страницама историје мога народа.

Вјеран давнашњим српским традицијама, посјетио сам најприје словенску Русију, нама сродну, са увјерењем, да ћу одаде однијети својој отаџбини и своме народу радостан глас, да нам је у нашем независном и мирном развитуку, посред осталих независних балканских држава, допуштено рачунати на моћно пријатељство Вашег Царског Величанства и моћне Русије. Незаборавање ријечи, које је извољело изговорити Ваше Царско Величанство за срећу и развитак Србије, одјекнуће с одушевљењем у свима српским срцима.

Уз искрене срдачне жеље, за драгоцену здравље Вашег Царског Величанства, Њихових Цар. Величанства царица Александре Феодоровне и Марије Феодоровне, Престолонаследника Цесаревића Алексија и цијелог Узвишеног Царског Дома, дижем ову чашу за славу велике и силне Русије“.

Петроград, 11. марта. Краљ Петар стигао је јутрос из Царског Села у Петроград, гдје је посјетио царицу-мајку, велике књажеве и књагиње. Српски посланик дао је објед у част краљеву, коме су присуствовали такође српски великодостојници, који су дошли с краљем, као и руски министри Столипин, Извољски, Рухлов и Сухомлинов.

Петроград, 13. марта. Цар Никола посјетио је данас краља Петра у Зимском дворцу. Посјета је трајала 25 минута. Петроградски митрополит Антоније учинио је краљу посјету, која је трајала пола сата. Синоћ је био код цара и царице свечани објед, коме су присуствовали краљ Петар са својом и руском свитом и министри Столипин и Извољски.

Бугарски краљевски пар у Цариграду

Софија, 8. марта. Краљ и краљица у пратњи министара Малинова, Паприкова и Љапчева, от-

путовали су синоћ у 11 сати у Цариград.

Цариград, 9. марта. Бугарски краљ Фердинанд и краљица Елеонора, стигли су јуче овамо у 3½ сата послје подне.

На станици дочекао их је султан, престолонаследник, велики везир, министри: спољних послова, унутрашњих, рата и грађевина и дворски великодостојници. У дворским колима се краљевски пар одвезао у Иљдиз, гује ће бити султанови гости.

Синоћ је био у част краљевских гостију интимни објед код султана, за вријеме којег је краљ Фердинанд подарио султану Александров орден, а султан краљу орден Ханедана, а краљици орден Мецидије с бриљантима.

Цариград, 9. марта. Издао је званично саопштење, у коме се каже, да је краљ Фердинанд дошао да султану засвједочи искрено пријатељство.

Цариград, 10. марта. Синоћ је у Двору био свечани објед, коме су присуствовали: престолонаследник, бугарски посланик, сви чланови дипломатског кора с госпођама, велики везир и турски министри.

Султан је сједио између краља Фердинанда и краљице Елеоноре.

Цариград, 13. марта. Синоћ је краљ Фердинанд учинио излет у фабрику Ђилима, која се налази у измаилском заливу, одакле ће се вечерас вратити.

Сјутра, у недјељу, вратиће се краљевски пар у Софију.

Јуче су биле прве конференције бугарских министара Паприкова и Љапчева са великим везиром и турским министром спољних послова односно неких још неријешених турско-бугарских питања.

Берлин, 7. марта. Њемачки канцелар Бетман-Холвег отпутовао је у Рим.

Будимпешта, 9. марта. Парламенат је држао своју посљедњу сједницу. Кад је министар председник Куен хтио да говори о узроцима распуста парламента, настала је неописана бука. Многи посланици из Јустове странке бацали су се књигама, протоколима, и мастионицама на министра-предсједника, кога су други министри опколили, да би га очували од удараца. Министар-предсједник и министар привреде задобили су том приликом доста тешке озледе по глави. Усред ове буке, председник парламента прекинуо је сједницу, а кад су се посланици стишали, сједница је поново отворена, у којој је примљен закључак, којим се протестује против распуста.

Петроград, 9. мар. Гучков, вођа октобриста, изабран је за председника Думе.

Будимпешта, 9. марта. Парламенат је свечано закључен у Двору, у присуству народних посланика и магната. Надвојвода Јосиф прочитао је пријестону бесједу.

Рим, 10. марта. Краљ је примио Бетмана-Холвега у аудијенцију.

Петроград, 11. марта. Цар је примио председника Думе Гучкова у аудијенцију.

Рим, 11. марта. Министар-предсједник Сонино, поднио је краљу оставку владе због тога, што је влада сама увиђела, да би код гласања у парламенту о пловидбеној конвенцији остала у мањини, па је с тога радије сама одступила.

Рим, 12. марта. Предсједник Камаре Маркора примљен је од краља у аудијенцију, која је трајала 5 сати. Краљ је понудио Маркору, да састави кабинет, што је овај из личних и политичких разлога одбио.

Катанија, 13. марта. Вулкан Етна избацује силну лаву, која је уништила сва обрађена околна мјеста. Мисли се, да избацавање лаве ипак неће дуго трајати.

Ако узмемо ову околност као доказану, то онда можемо тврдити, да би се и становништво на тај начин кроз извјесни низ година умножило.

Све што смо рекли за Улцињски и Барски округ (Приморску нахију) — то можемо рећи и за Црмничку, Рајечку, Љешанску, Зетску и Брдску нахију у погледу виноградарства, с том разликом само, што би се новодосељеници користовали, кад би се боље насељавали у Приморској нахији, пошто је тамо насељење уопште, а нарочито Црногораца ријетко, ушљед чега је и земљиште необично испод цијене. (Ово би особито требало, да узму к знању наши млади Црногорци, који се налазе на течењу у Америци. Они би могли имати дужим течењем и својих непокретних добара у винограду, маслинама, па чак и кућама новосазиданим на Барском пристану, те би на овај начин зарада њихова имала и трајне вриједности.)

Кад би се дакле тако радило производи винове лозе били би много већи, него ли ма који други наши привредни производи. Лозни производи били би од неоцијенене вриједности за благостање народно, разумије се, кад би се сувишку преко домаће потрошње нашло тржиште за извоз на страну у коју државу, која не изобилује у вину и ракији за домаћу потрошњу. Али да благостање народне буде што веће, што је опет у тијесној вези у с државном снагом — требало би што већу таксу подићи на увоз страног вина, ракије, коњака, сувог и сировог грођа, као и пива. У неким државама на пиво има таксе

50%, 40% и 30% — како се само троши пиво онај ко је добродојан, а не и онај ко не може.

Од вина се дестилацијом производи чувена виновица (коњак), која је такође важан предмет за трговину.

Остаци при производњи вина, као комина (троп) са додатком шећера служи за прављење вјештачког вина (петгота) и за печене ракије (комовице).

Од слабијих вина прави се сирће. А осим наведеног производи се и суво грође.

Кад би се земљиште плодно и подесно за лозу овако обрађивало — плодови рада били би богато награђени. Нарочито кад се послје свих ових важних користи узме у обзир и то, да се гајењем лозе може најбоље да употребити и оно земљиште и на онаком положају, које није скоро ни за какву другу обраду, онда већ и с тога заслужује виноградарство, да се у ширем размјеру подиже, те да у благостању народа узме што јачега удјела.

Виноградарске задруге. — Да би се остварила тежња за напреднијим виноградарством, као и то, да би се наше вино по каквоћи подијелило на класе и уредило за домаћу и страну потрошњу — потребно је, да се заснују виноградарске задруге.

Од ових задруга осјећа се неопходна потреба и код нас као у другим земљама, јер оне би дале великог полета рационалном виноградарству и винарству.

(Наставиће се).

СТЈЕЧАЈ

КЊИГОВЕЗАЦ, који поред обичних књиговезачких послова зна повезивати патент-протоколе, а на ручно позлаћивати и који зна радити на ферголдпреси: позлату, блинд, бојом и рељеф — може добити мјесто у Државној Штампарии на Цетињу.

Кандидат, који се за ово мјесто осјећа способан, нека се са својим документима обрати потписатој Управи.

Број 153.

Цетиње, 11. марта 1910.

1,3 Управа Држ. Штампариие.

ОГЛАС

Сви ниже изложени Закони за Књажевину Црну Гору, са назначеним цијенама, могу се добити на Цетињу: у књижарама Мартиновић — Иванишевић и А. Рајивајна; у Подгорици: у књижарама Коста К. Станића и Рундо — Загора; у Никшићу: у књижари Симата Гарчевића; у Велими: код Коста Миљанића.

1. Устав за Књ. Црну Гору, перп. 1—
2. Закон о редбе, упуства и др. за осн. школе перп. 2—
3. Закон о нар. школама перп. —50
4. Закон о судском поступку у грађанским парницама перп. 1—
5. Закон о штампи перп. —50
6. Кривични Закон перп. 2—
7. Општи Имовин. Закон перп. 4—
8. Закон о изборима народних посланика перп. —30
9. Закон о уређењу Државног Савјета перп. —30
10. Закон о пословном реду у Државном Савјету перп. —30
11. Закон о Министарској одговорности перп. —30
12. Закон о Експропријацији перп. —30
13. Закон о уређењу привредног Савјета перп. —20
14. Закон о привременом пословном реду у Народној Скупштини, перп. —40
15. Закон о јавнијем зборовима и удружењима перп. —20
16. Закон о држ. буџету перп. —30
17. Закон о парохијском свештенству перп. —50
18. Закон о јавним правозаступницима перп. —50
19. Трговачки Законик перп. —80
20. Закон о порезу на алкохолна пића и таксирању судских пресуда перп. —20
21. Закон о поступку судском у кривичним дјелима перп. 1-50
22. Закон о Устројству судова у Књ. Црној Гори перп. —30
23. Закон о административној подјели Црне Горе перп. —30
24. Закон о подјели, насељењу и уживању Бривске Горе перп. —30
25. Закон о изменама и допунама у закону о изборима народних посланика перп. —30
26. Закон о изменама у Кривичном Законнику перп. —20

Број 152.

Цетиње, 11. марта 1910.

1,10 Управа Држ. Штампариие.

Службени огласи

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Максима Драгишина из Загараца и његова неодијељена оца извршиће се 1. априла и 1. јула 1910 год.

Виши оглас у додатку 8 броја „Гласа Црногорца“ од 13. фебруара 1910 год.

Број 407 132—1908.

Бијела Рудина, 2. марта 1910 год.

Р.50 бр.169 1,1 Капетански Суд капетан Филип Радуловић.

ОГЛАС

У смислу решења Књ. Обласног Суда на Цетињу од 19. фебр. т. г. број 694 ех 1910—VI—1908—31, поново се износи на јавну продају описана непокретност Митра Вукчевића из Дражевине. Процијенена 3600 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда на Корнету у три рока: 10. априла, 10. маја и 10. септембра 1910 год.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки лиценат дужан положити јемство $10\frac{1}{2}$ процијенене вриједности.

Позивају се сви они, који имају какво реално право, право прече купње на непокретности, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности: „Најдоња Граднички док“ 1. рало оранице с припадним метехом; граници: од истока сеоски пут, од истока и запада команд. Симон а од сјевера општин. пут. Процијенено 700 перпера.

„Више велега дола“ $\frac{1}{2}$ рало оранице с припадном гором од 5 стогава листа; граници: од истока, запада, југа и сјевера команд. Симон. Уцијенено 2900 перпера.

Број 119 ех 1910—66—1908.

Корнет, 4. марта 1910 год.

Р.193 бр.112 1,1 Капетански Суд капетан Перо В. Ускоковић

ОГЛАС

У смислу решења Књ. Обласног Суда на Цетињу од 19. фебр. т. г. број 694 ех 1910—VI—1908—31, поново се износи на јавну продају описана непокретност Јована Кажича с Граца. Процијенена 2200 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда на Корнету у три рока: 10. априла, 10. маја и 10. септембра 1910 год.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки лиценат дужан је положити јемство $10\frac{1}{2}$ процијенене вриједности.

Позивају се сви они, који имају какво реално право, право прече купње на непокретности, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности: У „Лесковац“ $\frac{1}{4}$ рала оранице; граници: од истока Иван Богојевић и Томо Радовић, од југа општ. пут, од запада Симон Кажич, а од сјевера Стево Новаков. Процијенено 400 перп.

У „Срговачки док“ 1 рало оранице с источним осретком; граници: од истока општин. пут, од југа Гигеје Ковачевић, од запада Илија Ковачевић и Симон Кажич, а од сјевера Саво Раичковић. Процијенено 1100 перпера.

У „Расти“ $\frac{1}{2}$ рала оранице, и два стога листа; граници: од истока Мило Радовић, од југа Никола Кажич, од запада Милош Маровић и Саво Ковачевић, а од сјевера Томо Радовић и Симон Кажич. Процијенено 700 перпера.

Број 119 ех 1910—66—1908.

Корнет, 4. марта 1910 год.

Р.238 бр.112 1,1 капетан Перо В. Ускоковић. Капетански Суд

ОГЛАС

У смислу решења Књ. Обласног Суда на Цетињу од 19. фебр. т. г. број 694 ех 1910—VI—1908 31, поново се износи на јавну продају описане непокретности Елигорије Вукчевића из Дражевине. Процијенена 1200 перпера.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда на Корнету у три рока: 10. априла, 10. маја и 10. септембра 1910 године.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки лиценат дужан је положити јемство $10\frac{1}{2}$ процијенене вриједности.

Позивају се сви они, који имају какво реално право, право прече купње на непокретности, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности: У „Виноградина“ $\frac{1}{4}$ рала оранице; граници: од истока Мило Ђуров, од југа Ђуриша Радојев, а од запада и сјевера Бацо Радојев. Процијенено 1200 перпера.

Број 119 ех 1910—66—1908.

Корнет, 4. марта 1910.

Р.160 бр.112 1,1 Капетански Суд капетан Перо В. Ускоковић.

ОГЛАС

Ријешеном потписатог суда од 1. тек. мј. доњи број и ознака износи се на јавну продају доле описана непокретност олд. Симона Мишова Илића, за измир његових дугова (јер исти није испунио услове пресуде Књ. Обл. Суда у Бару од 6. III. 1909 број 491 IV—1909—55), а која је процијенена перпера 1200. Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају се одребују три рока: први 5 априла, други 5. маја, а трећи 5. августа ове године у 4 сата после подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки лиценат дужан је положити јемство од $10\frac{1}{2}$ процијенене вредности имовине.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају прече право купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности: 6 рала ораће земље, која се налази при ријеци Братини (поље ушчињско) и то у два комада.

У једном комаду има 4 рала, а исти граници: од истока земљом Пера М. Ђуришића, од запада земљом Илије Ј. Стојановића и Пера М. Ђуришића, од сјевера ријеком Братинцом, а од југа путем.

У другом комаду има 2 рала, а граници: од истока земљом Пера М. Ђуришића, од запада земљом Мемет Шате, од сјевера ријеком Братинцом, а од југа путем.

Број 100 ех 1910—IV—1909—33.

У Улцињу, 6 марта 1910 год.

Р.250 бр.168 1,1 Општински Суд вар. Улциња судија Дуло Шурла.

Приватни огласи

ОБЈАВА

Школски Одбор 28. марта ове године од 8 прије до 4 сата послје подне држаће јавну лиценацију за грађење школске зграде у Штитарици, која ће бити треће класе. План и ближа објашњења лиценанти могу добити код школског одбора прије и на сами дан лицентирања. Лиценанти су дужни на дан лиценације прије лицентирања положити кауцију у готову или у картама од вриједности десет по сто према одређеној новачкој суми.

Штитарица, 1. марта 1910 год.

Р.80бр.175 1,1 Одбор Школе Штитаричке.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

У име становника општине Придворичке у Дробњацима, овим путем изјављујемо најтоплију благодарност нашој браћи Црногорцима у Америци, који својим доброволним прилозима, притекоше нам братски у помоћ, да наш стародревни храм св. ахрнгела Михаила обновимо.

Такође незаборавно благодарни смо нашим рођацима Јауковићима у Америци, као кумонијама и свим пријатељима, који се својски заузеше, око сакупљања поменутих прилога.

Још једном срдачна хвала свијема, желећи од свега срца, да им свеомгући Бог, учинењу жртву за нас, намири здрављем, срећом и свакијем задовољством.

Придворница, 20. фебруара 1910.

У име црквеног одбоа Браћа Јауковића.

Р.92 бр.170 1,1

НАРОДНА БАНКА

Књажевине Црне Горе У БАРУ

отворила је 7. марта о. г. своју филијалу на Цетињу, која је већ и отпочела свој рад.

Филијала ће се бавити у опште свим банкарским пословима.

За часнике исте изабрати су:

У УПРАВНИ ОДБОР

Предсједник

Г. Марко Ђукановић, Предсједник Државног Савјета.

Потпредсједник

Г. Јанко Дрљевић, члан Великог Суда.

Чланови:

Г. бриг. Митар Мартиновић, Министар Војни.

Г. Живко Драговић, Члан Државног Савјета.

Г. Јанко Милић, Члан Великог Суда.

Г. Перо Појовић, Управник Царинарнице.

Г. Петко Пајовић, трговац, и

Г. Косто Лучић, Ђакон.

У НАДЗОРНИ ОДБОР

Предсједник

Г. Дшан Вукотић, Министар Финансија и Грађевина.

Потпредсједник

Г. Филип Јерговић, Предсједник Главне Држ. Контроле.

Чланови:

Г. Јован Пламенац, Начелник Министарства Просвјете.

Г. Ђуро Андрић, Помоћник Главног Држ. Благајника, и

Г. Васо Мартиновић, Управник Истражног Завтвора.

УПРАВА

Народне Банке Књажевине Црне Горе.

П.п. бр. 181 1,1

ПОЗИВ

НА

1. Редовну Главну Скупштину

Акционара Народне Банке Књаж. Црне Горе у Бару која ће се одржати 11. априла текуће год. у просторијама Ст. Барске основне школе са дневним редом:

1). Избор два секретара за вођење Скупштинског Записника.

2). Избор 2 акционара за бројање гласова.

3). Избор 3 акционара за овјерење скупштинског записника.

4). Извјештај Управног Одбора и полагање рачуна за 1909 г.

5). Извјештај Надзорног Одбора.

6). Одобрење биланса и рада Управног и Надзорног Одбора.

7). Измјена и допуна статута Народне Банке.

8). Избор 2 чланова Управног Одбора из мјеста и 2 са стране.

9). Избор 2 чланова Надзорног Одбора.

10). Евентуални предлози.

На скупштини могу учествовати сви пунолетни акционари, који своје уплатне књижице положије бар 1 дан прије Главне Скупштине на Банчиној благајни, а 8 дана код банчних повјереника и филијала.

Акционари, који не могу лично учествовати на Главној Скупштини могу своје акције депоновати код Банчних филијала и повјереника и истима предати овлашћења ко ће их на скупштини заступати.

Банчини су повјереници следећи:

Прва Никшићска Штедионица, — Никшић.

Кап. Стеван Раичковић, Зарија Радичевић и Мило Вујовић, — Подгорица.

Јевто Бошковић, — Колашин.

Ком. Агица Лакић, кап. Токо Ђуровић и Перо Бошковић, — Дан-град.

Нико Поповић и Јован Пејовић, — Ријека.

Кап. Лука Станковић и Мато Стијовић, — Вир-Пазар.

Марко Матановић, — Плавница.

Воин Оровић, — Л. Ријека;

као и Банчне филијале на Цетињу и у Улцињу.

Предсједник Главне Скупштине

Ник. Ј. Вучинић.

П.п. бр. 182 1,1

ПРОДАЈЕМ све моје непокретно

Повољне цијене. Ко жели купити цијело или дјелимице, нека се обрати најдаље до 15. априла

Вукашину Б. Божовићу

Цетиње Р.25 бр.173 1,3

ИНДУСТРИЈСКО АКЦИОНАРСКО УДРУЖЕЊЕ

одржаће у неђењу 28. марта 1910 у 9 часова прије подне у локалу г. Обрена Попаре у Никшићу своју

1. Редовну Главну Скупштину

са овим дневним редом:

1) Избор перовође за вођење скупштинских записника и три акционара за попис записника.

2) Извјештај Управног Одбора о раду у 1909 години, са подносињем закључних рачуна и читање програма за будући рад.

3) Извјештај Надзорног Одбора.

4) Одобрење закључних рачуна и радње Управног и Надзорног Одбора за 1909 год. и ријешавање о давању разрјешнице Управном и Надзорном Одбору.

5) Избор 5 чланова за Управни Одбор.

6) Избор 5 чланова за Надзорни Одбор.

7) Евентуални предлози.

Моле се г. г. акционари, да у што већем броју присуствују Скупштини.

Никшић, 10 марта 1910.

УПРАВА

Индустријског Акционарског Удружења.

Р. 125 бр. 180 1,1

Yanko Spassovitch

AVOCAT, DEPUTÉ

a l'honneur d'informer l'honorable public qu'il traite toutes les affaires en litige soit par devant les tribunaux soit par devant toutes autres autorités Princières. Son cabinet d'avocat se trouve à Podgoritz, centre commercial de Monténégro. Sa correspondance pourrait lui être envoyée aussi à l'adresse Hôtel Reinwein, Cettigné P.58 Br. 107 4,5

ОГЛАС

О магазину потписате Управе налази се: од 17/7. 909 3. кола марка P.N.S. № 101/3 тежине 45 кила гвожђа; од 12/8 909 1 кол марака С Г В. № 10795 тежине 51. кило бјаке — обоје на име Воимир Жини стигло спроводницом Ђегушке Царинарнице.

Од 20/11. 909. 1 кол марка S.L. № 1569 тежине 61 кило бјељева; од 12/2 910. 1 кол марка L.S.V. № 4169 тежине 51 кило посућа; од 20/2. 910. 5 пакета тежине 20 кила разне робе — дошло спроводницом преко Грахова и поштом, на име Синаи Луић.

Од 30/11. 909. 1. кол марка R. O. № 2090 тежине 69 кила штофа, на име Браћа Стринић, без спроводнице.

Од 4/2 910. 3 мјешине вина, тежине 118 кила — на име Пуниш Вујовића дошло из Подгорице.

Од 4/2 910. 1. кол марка К. А. Ф. № 71. тежине 18 кила лопата на име Трипка Радовића без спроводнице.

Од 12/2 910. 1. кол марка В. R. B. № 368. тежине 129 кила камбрика на име Мустафа Ђурђевић, спроводницом Барске царинарнице.

Од 20/2 910. 2 кола (марка нема) № 2062. 2087 тежине кила 94 сапуна из Подгорице незна се чије је.

Услед чега се овим позивају прави власници горе означених ствари, да се најдаље до свршетка текућег мјесеца пријаве са чистим документима овој Управи, и по отплати припадних државних дажбина и осталих трошкова подину поменути роби, иначе ће се поступити према чл. 69/74 царин. закона.

К бр. 246.